

RE-INTEGRATIE

Cilla maakt grote problemen klein

De vroegere bijstandsmoeder Cilla Ezerman kent als geen ander de steile klim van uitkering naar betaald werk. Zij vond de weg naar boven, runt een succesvol re-integratiebureau in Weert en start nu in samenwerking met VU Amsterdam een eigen opleiding.

door Monique Parren

Haar grootste triomf? Lang hoeft Cilla Ezerman (41) niet na te denken. „Van een bijstandsuitkering krijgen naar het betalen van salaris aan acht medewerkers.” Je zou het haast vergeten als je tegenover haar zit; de bevolgen directeur moest vijftien jaar geleden zelf rondkomen van minimale bestaansmiddelen. De Nederlands-Joodse Ezerman vond de weg naar boven, begon een eigen bedrijf en heeft net samen met een wetenschapper het lesprogramma afgerond voor haar tweede bedrijf: de Re-integratie Academie. Straks onderdeel van de School of Management van de Vrije Universiteit Amsterdam. De glimlach is breed als Cilla Ezerman dat laatste nieuwtje deelt. „Wie had dat gedacht, van die alleenstaande moeder van vier”, klinkt het trots. Lange tijd was haar leven wat je noemt een uitdaging: geen afgeronde opleiding, geen inkomen plus de zorg voor een kwartet jonge kinderen. Ze heeft nooit bij de pakken neergezeten. Wilde vooruit, om haar eigen gezin te kunnen onderhouden. Haar bedrijf Bijstand (lees: hulp) naar Werk is feitelijk ontstaan vanuit frustratie. „Na een verblijf van tien jaar in het buitenland ben ik in 2000 naar Nederland gekomen met mijn man en vier kinderen, onder wie een drieling. Ik was een gewone moeder in een veilige setting met een echtgenoot die werkte, maar mijn

Israelische man kon hier niet aarden. Kreeg een steeds groter verlangen naar zijn roots. Op een dag heeft hij zijn koffers gepakt en is niet meer teruggekomen.” Eenmaal over de eerste schok heen groeit bij Ezerman het besef dat er iets moet gebeuren. „Ik wilde niet afhankelijk zijn, mijn eigen leven vormgeven.” Met een ijzeren wil doorloopt ze een driejarige opleiding inclusief een stage bij de gemeente Nederweert. Bij diezelfde gemeente solliciteert Ezerman naar de vrijgekomen plek van *casemanager* Sociale Zaken. „Parttime, want ik dacht dat ik het salaris van een fulltimer niet waard was. Hoezo een slecht zelfbeeld?”, kan ze inmiddels relativiseren. Ze wordt aangenomen en gaat er uiteindelijk na een tweede, aanvullende opleiding – zelfs fulltime aan de slag, de blikken en de vooroordelen op het schoolplein thuis in Maasbracht trotserend over ‘die alleenstaande, werkende moeder van vier’. Maar nog steeds kriebelt het: in haar

dagelijkse werk ziet Ezerman cliënten struikelen over barrières die zij denkt beter te kunnen omzeilen. Ze herkent als geen ander de steile klim van uitkering naar betaald werk. „De wereld is klein in de bijstand. Veel mensen kunnen maar net het hoofd boven water houden. Begrijp me niet verkeerd, het is een prima basisvoorziening. Je kunt eten, drinken. Schoenen en kleren koop je zo goedkoop mogelijk. Maar hoezo jezelf ontwikkelen? Aan die vraag komen de meesten niet eens toe.” Juist daarvoor heeft Ezerman voor haar gevoel de sleutel. Dus neemt ze in 2008 ontslag in Nederweert om vervolgens in krap drie maanden tijd een ondernemingsplan te schrijven voor haar inmiddels succesvolle re-integratiebureau. *En passant* haalt ze een eerste opdracht binnen. „Ja, het was spannend om al mijn zekerheden weer op te geven. Heel spannend zelfs, maar wel in de goede zin. Het heeft me zo veel energie gegeven.”

Doel was nooit om directeur te worden, maar inmiddels heeft Cilla Ezerman acht medewerkers in vaste dienst onder haar hoede en een schil aan zzp'ers die haar helpen. Haar bedrijf duikt in opdracht van verschillende gemeenten en uitkeringsinstantie UWV in 'de kaartenbakken' met (langdurig) werklozen, maar helpt ook werknemers weer aan de slag na ziekte of bijvoorbeeld een arbeidsconflict. Veruit haar meest prominente cliënt is Diederik Stapel, de ex-hoogleraar

“Iedereen verdient een tweede kans. Iemand die in je gelooft als anderen het laten afweten.”

Cilla Ezerman

Vanuit een voormalig bankgebouw in Weert helpt Cilla Ezerman mensen aan passend werk.

foto's Jeroen Kuit

die fraudeerde met zijn onderzoeksresultaten. Ezerman benadert hem zelf, nadat ze in de krant leest over zijn 'ontmaskering'. „Iedereen verdient een tweede kans. Iemand die in hem of haar gelooft als alle anderen het laten afweten”, zo klinkt het stellig. Op jaarbasis bemiddelt haar bedrijf honderden mensen naar betaald werk, ook maakt Ezerman bestandsanalyses. Zelfs het zogeheten granieten bestand van mensen met de slechtste uitgangspunten om ooit nog aan de slag te komen, wordt met goede resultaten opengedraaid. „Waar dat succes in zit? In de traditionele bemiddeling blijven

mensen vaak steken in de praatfase en is er na een heel traject nog geen uitzicht op een werkplek. Draai het eens om: wanneer kun je nu eigenlijk écht niet werken? Ik wil niet accepteren dat we mensen op de bank laten zitten. Kijk ook eens wie ze in dat granieten bestand heeft geduwd, wie ze dat etiket heeft gegeven. Hebben we die mensen niet gewoon verwaarloosd? Wij kijken naar de mogelijkheden van mensen en benaderen actief passende werkgevers. Je moet niet schromen bedrijven te bellen: kan iemand misschien een dag meedraaien op de werkvloer? Zo enthousiasmeer je beide par-

tijen. De werknemer in spe voelt zich weer nuttig en gewenst, de potentiële werkgever vindt het prettig

“Keer stapje voor stapje terug op de werkvloer. Ervaar dat je van succes kunt groeien.”

Cilla Ezerman

dat hij op deze manier kan bijdragen aan een betere samenleving.” Ezerman geeft haar cliënten bij voorkeur zelf de regie over hun terugkeer naar de werkvloer. „Maar als er hier iemand tegenover me zit die het steeds maar niet weet, dan ga ik me ermee bemoeien en kom ik ook met mogelijkheden op de proppen. Meestal is het dat 'niet niet', maar zet ik mensen aan het denken over wat ze dan wél willen.” Het klein maken van grote problemen helpt, verklaart Ezerman. „Mensen die weer aan de slag moeten, kunnen soms heel erg tegen dingen opzien zoals het contact met klanten of collega's. Doe

het stapje voor stapje, zeg ik altijd, en ervaar zo dat je kunt groeien van succes.” Ook aarzelt ze niet iemand de spreekwoordelijke spiegel voor te houden. „Ik zeg het weleens: wees de werkende mensen nu maar dankbaar. Het is uiteindelijk de belastingbetaler die voor alle uitkeringen zorgt. Waarom zou je niet iets terugdoen? Ons systeem is mooi, maar het moet wel gezond blijven.” Exponent van die gedachte is Ezermans eigen goeddoelensichting *Levensverhaal*, vier jaar geleden ontstaan omdat Cilla ook zelf iets wil terugdoen voor de hulp die ze in die moeilijke beginjaren heeft ontvangen. Jaarlijks geeft Bijstand naar Werk maximaal 18 procent van de winst terug aan de maatschappij via de stichting, inmiddels door de Belastingdienst erkend als algemeen nut beogende instelling (ANBI). Die 18 procent is overigens niet zomaar een getal, maar verwijst naar de Joodse afkomst van Ezerman. „In het jodendom staat het getal 18 voor leven.” Met *Levensverhaal* richt Ezerman zich op de onderkant van de maatschappelijke ladder. „Mensen die met succes een re-integratietraject hebben doorlopen, die niet van opgeven weten en als voorbeeld kunnen dienen voor anderen worden extra in het zonnetje gezet. Of werkgevers die mensen de kans bieden weer echt mee te doen in de maatschappij. Al die inspirerende verhalen geven anderen weer een extra impuls om aan zichzelf te werken.” Haar eerste eigen succes kan ze nog zo voelen. „Wow ja! Dat ik destijds werd aangenomen bij de gemeente Nederweert, mijn eigen geld ging verdienen. Dat gevoel... Man, dat is met geen pen te beschrijven.” Om meer mensen te helpen met hun persoonlijke passie en om re-integratie in een beter daglicht te stellen, is onlangs 'haar' Re-integratie-Academie geboren. Na twee kinderen met haar nieuwe partner is die academie een derde 'liefdesbaby'. Ook op die geboorte is ze maar wat trots. Het (post-hbo) lesprogramma wordt aangeboden in samenwerking met de School of Management van de Vrije Universiteit Amsterdam. In een half jaar tijd kunnen mensen zich via de Re-integratie Academie (beter) bekwaamen in het vak. „De samenwerking met de VU garandeert hoog gekwalificeerde trainers plus de opleiding profiteert van de nieuwste wetenschappelijke kennis”, aldus Ezerman. Per twee weken is er een lesdag, de studie vergt wekelijks zo'n vier uur huiswerk, iedere maand wordt de kennis getoetst. De kern van haar lesmethode: de wortel en de stok moeten samengaan. „Je kunt nog zo'n mooi verhaal opdisen aan mensen, ze een wortel voorhouden, maar dat wil niet zeggen dat ze ook toehappen. Je moet altijd zorgen voor een stok achter de deur, maar wel met respect.”

www.re-integratieacademie.nl